

A tudomány határai – olvasószeminárium

Kurzuskód: XXXN9824

Oktató: Kutrovácz Gábor (Tudománytörténet és Tudományfilozófia Tanszék)

Időpont: hétfő 18:00-19:30

Leírás: A szabadon választható kurzus célja, hogy olvasószeminárium formában feldolgozza a tudomány határainak problémakörét. Ennek érdekében hétről hétre szövegeket fogunk olvasni és az órákon megbeszélni. A szövegek segítségével egyrészt megismerkedhetünk olyan kérdésekkel, mint hogy hol húzódnak a tudomány határai, mivel szemben akarjuk elhatárolni a tudományt és miért, mi a különleges a tudományban, állandóak-e a tudomány körüli határok, stb. Másrészt a problémakör vizsgálata közben megismerkedünk a tudomány elemzésére szakosodott területek (tudományfilozófia, tudománytörténet, tudományszociológia, stb.) jellegzetes kérdéseivel, problémáival, módszereivel és szemléletével. Az elméleti megközelítések mellett hangsúlyt fektetünk néhány konkrét problémára, esettanulmányra is.

Jegyszerzés: Feltétele az aktív részvétel az órák többségén, valamint két kiválasztott szöveg bemutató ismertetése kb. 30 percben a félév során egy alkalommal.

A tervezett szövegek (elérhetőség: <http://kutrov.web.elte.hu/tudhat/>):

- **szept. 14, 21:** Kutrovácz Gábor, Láng Benedek, Zemplén Gábor: *A tudomány határai*. (Budapest: Typotex, 2008.) – 1. Bevezető + 2. Túl könnyű válaszok (15-48. o.)
- **szept. 28:** Rudolf Carnap: „A metafizika kiküszöbölése a nyelv logikai elemzésén keresztül” In Forrai G. & Szegedi P. (szerk.): *Tudományfilozófia szöveggyűjtemény*. (Budapest: Áron, 1999. 9-26. o.)
- **okt. 5:** Karl Popper: *A tudományos kutatás logikája*. I. rész I. fejezet („A megismerés logikájának alapproblémái”) (Budapest: Európa, 1997. 31-59. o.)
- **okt. 12:** Paul Feyerabend: „A tudomány egy szabad társadalomban” In Laki J. (szerk.): *Tudományfilozófia*. (Budapest: Osiris, 1998. 153-169. o.)
- **okt. 19:** Koen Vermeir: „Újra a demarkációs problémáról” *Replika* 54-55: 135-156. o.
- **nov. 2:** Robert Merton: „A tudomány és a társadalmi rend” + „A tudomány és a demokratikus társadalmi struktúra” In R. Merton: *Társadalomelmélet és társadalmi struktúra*. (Osiris kiadó, 2002. 621-644. o.)
- **nov. 9:** Thomas F. Gieryn: „Határmunkálatok és a tudomány elhatárolása a nemtudománytól: feszültségek és érdekek a tudósok szakmai ideológiáiban” *Replika* 54-55: 173-194. o.
- **nov. 16:** Kertész Gergely: „Intelligens Tervezés a kapuknál” In Kutrovácz G., Láng B., Zemplén G.: *Határmunkálatok a tudományban*. (Budapest: L'Harmattan, 2010. 64-81. o.)
- **nov. 23:** Zemplén Gábor: „Távol-Keleti orvoslás és a tudomány-tanulmányok poszthumanista fordulata” In Kutrovácz G., Láng B., Zemplén G.: *Határmunkálatok a tudományban*. (Budapest: L'Harmattan, 2010. 82-100. o.)
- **nov. 30:** Alvin Goldman: „Experts: which ones should you trust?” *Philosophy and Phenomenological Research* 63(1): 85-109. o.
- **dec. 7:** Harry Collins, Robert Evans: *Rethinking Expertise*. (Chicago: The University of Chicago Press, 2007) – Chapter One: The Periodic Table of Expertises (13-44. o.)